2025/208

2025.1.31.

A TANÁCS (KKBP) 2025/208 HATÁROZATA

(2025. január 30.)

a fegyverkivitel hatékony ellenőrzésének előmozdítására irányuló projekt támogatásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 28. cikke (1) bekezdésére és 31. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének javaslatára,

mivel:

(1) Az Unió kül- és biztonságpolitikájára vonatkozó, 2016 júniusában közzétett, „Közös jövőkép, közös fellépés: erősebb Európa” című globális stratégia megerősíti, hogy az Unió támogatja a multilaterális leszerelési, nonproliferációs és fegyverzetellenőrzési szerződések és rendszerek egyetemessé tételét, maradéktalan végrehajtását és érvényesítését.

(2) A Tanács 2018. november 19-én elfogadta a tiltott tűzfegyverek, kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszerek elleni, „A fegyverállomány biztonságossá tétele, a polgárok védelme” című uniós stratégiát. Az említett stratégia többek között kimondja, hogy az Unió továbbra is ösztönözni fogja a felelős és hatékony fegyverkiviteli ellenőrzést, valamint továbbra is támogatni fogja a Fegyverkereskedelmi Szerződés (a továbbiakban: ATT) egyetemessé tételét és végrehajtását.

(3) A 2008/944/KKBP tanácsi közös álláspont [1] nyolc kritériumot határoz meg, amelyek a hagyományos fegyverek kivitelére irányuló kérelmek elbírálásának alapjául szolgálnak. Az említett közös állásponthoz számos harmadik ország csatlakozott.

(4) A 2008/944/KKBP közös álláspont kimondja, hogy a tagállamok minden igyekezetükkel törekednek arra, hogy a katonai technológiát vagy felszereléseket exportáló egyéb államokat is ösztönözzék a közös álláspontban foglalt kritériumok alkalmazására.

(5) A hatékony és átlátható fegyverkivitel-ellenőrzés előmozdítását célzó uniós tevékenységek 2008 óta a 2008/230/KKBP tanácsi együttes fellépés [2], valamint a 2009/1012/KKBP [3], a 2012/711/KKBP [4], a (KKBP) 2015/2309 [5], a (KKBP) 2018/101 [6], a (KKBP) 2020/1464 [7] és a (KKBP) 2023/2539 [8] tanácsi határozat keretében bontakoztak ki. A végrehajtott tevékenységek – a 2008/944/KKBP közös álláspontban foglalt elvekkel és az említett közös álláspontban meghatározott kockázatértékelési kritériumokkal összhangban – hozzájárultak különösen a regionális együttműködés további javításához, az átláthatóság fokozásához és a nagyobb felelősségvállaláshoz. A szóban forgó tevékenységek az Unió keleti és déli szomszédságában található harmadik országokra, valamint a Közép-Ázsiában található harmadik országokra, továbbá Mongóliára irányultak.

(6) Több uniós tagjelölt ország támogatásban részesült a fegyverkivitel hatékony és átlátható ellenőrzésének előmozdítására irányuló uniós tevékenységek keretében. A jövőben az ilyen tevékenységeknek arra kell irányulniuk, hogy támogassák az említett országok uniós csatlakozási törekvéseit, valamint, hogy a csatlakozást megelőzően támogassák az Unióval és tagállamaival a fegyverkivitel ellenőrzése terén fennálló partnerségüket.

---

[1] A Tanács 2008/944/KKBP közös álláspontja (2008. december 8.) a katonai technológia és felszerelések kivitelének ellenőrzésére vonatkozó közös szabályok meghatározásáról (HL L 335., 2008.12.13., 99. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

[2] A Tanács 2008/230/KKBP együttes fellépése (2008. március 17.) a fegyverkivitel ellenőrzésének és az EU fegyverkivitelről szóló magatartási kódexe elveinek és szempontjainak harmadik országokban való előmozdítása érdekében folytatott uniós tevékenység támogatásáról (HL L 75., 2008.3.18., 81. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/joint_action/2008/230/oj).

[3] A Tanács 2009/1012/KKBP határozata (2009. december 22.) a fegyverkivitel ellenőrzésének és a 2008/944/KKBP közös álláspont elveinek és szempontjainak harmadik országokban való előmozdítása érdekében folytatott uniós tevékenység támogatásáról (HL L 348., 2009.12.29., 16. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2009/1012/oj).

[4] A Tanács 2012/711/KKBP határozata (2012. november 19.) a fegyverkivitel ellenőrzésének és a 2008/944/KKBP közös álláspont elveinek és szempontjainak harmadik országokban való előmozdítása érdekében folytatott uniós tevékenységek támogatásáról (HL L 321., 2012.11.20., 62. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2012/711/oj).

[5] A Tanács (KKBP) 2015/2309 határozata (2015. december 10.) a fegyverkivitel hatékony ellenőrzésének előmozdításáról (HL L 326., 2015.12.11., 56. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/2309/oj).

[6] A Tanács (KKBP) 2018/101 határozata (2018. január 22.) a fegyverkivitel hatékony ellenőrzésének előmozdításáról (HL L 17., 2018.1.23., 40. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2018/101/oj).

[7] A Tanács (KKBP) 2020/1464 határozata (2020. október 12.) a fegyverkivitel hatékony ellenőrzésének előmozdításáról (HL L 335., 2020.10.13., 3. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/1464/oj).

[8] A Tanács (KKBP) 2023/2539 határozata (2023. november 13.) a fegyverkivitel hatékony ellenőrzésének előmozdítására irányuló projekt támogatásáról (HL L, 2023/2539, 2023.11.14., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2539/oj).

(7) Az ATT célja az átláthatóság és a felelősségvállalás erősítése a fegyverkereskedelem területén. Az Unió a 2013/768/KKBP ([9]), a (KKBP) 2017/915 ([10]) és a (KKBP) 2021/2309 ([11]) tanácsi határozat alapján elfogadott célirányos programjai révén támogatja az ATT hatékony végrehajtását és egyetemessé tételét. Az említett programok kérésre számos harmadik országnak segítenek az ATT követelményeivel összhangban megerősíteni fegyvertranszfer-ellenőrzési rendszereiket.

(8) Fontos ezért komplementaritást biztosítani az e határozatban és az olyan uniós programokban meghatározott tájékoztatási és segítségnyújtási tevékenységek között, amelyek az ATT hatékony végrehajtásának és egyetemessé tételének támogatására irányulnak. Ennek érdekében rendszeres információcsere formájában koordinációs mechanizmust kell működtetni a fegyverkivitel ellenőrzésének területén folytatott uniós tájékoztatási tevékenységekért felelős végrehajtó ügynökségek között, valamint az említett végrehajtó ügynökségek és az Európai Külügyi Szolgálat között. Az említett koordinációs mechanizmus adott esetben más tagállamok szakértőinek részvételét is magában foglalja.

(9) Az elmúlt években az Unió a kettős felhasználású termékek exportellenőrzésének javításához is nyújtott segítséget harmadik országokban. Az e határozatban meghatározott projekt szerinti tevékenységek és az említett exportellenőrzés szempontjából releváns tevékenységek között hatékony koordinációt kell biztosítani.

(10) A Tanács a német Gazdasági és Exportellenőrzési Szövetségi Hivatalt (Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle – BAFA, a továbbiakban: BAFA) bízta meg a 2009/1012/KKBP, a 2012/711/KKBP, a (KKBP) 2015/2309, a (KKBP) 2018/101, a (KKBP) 2020/1464 és a (KKBP) 2023/2539 határozat technikai végrehajtásával. A BAFA a végrehajtó ügynökség azon projektek vonatkozásában is, amelyek támogatják az ATT-nak a 2013/768/KKBP, a (KKBP) 2017/915 és a (KKBP) 2021/2309 határozat alapján történő hatékony végrehajtását. 2005 óta a BAFA számos uniós együttműködési projekt végrehajtásában vesz részt a kettős felhasználású termékek exportellenőrzése területén. A BAFA Németország illetékes exportellenőrzési hivatala, és a tájékoztatási tevékenységek terén nagy mennyiségű tudásra és szakértelemre tett szert, amellett, hogy alapvető készségeit más államok illetékes hatóságaival is megosztja.

(11) Az e határozat által támogatott tevékenységek hozzájárulnak az Egyesült Nemzetek 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjének 16. fenntartható fejlődési céljához,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

(1) A tiltott tűzfegyverek, kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszerek elleni, „A fegyverállomány biztonságossá tétele, a polgárok védelme” című uniós stratégia és a 2008/944/KKBP tanácsi közös álláspont végrehajtása céljából az Unió továbbra is támogatja a fegyverkivitel hatékony ellenőrzésének előmozdítására irányuló projektet.

(2) Az (1) bekezdésben említett projekt célja a következő:

a) a hagyományos fegyverek nemzetközi kereskedelmének felelősebbé és átláthatóbbá tétele;

b) a fegyverek illetéktelen felhasználók kezébe jutása kockázatának csökkentése.

Az e bekezdés első albekezdésében foglalt célkitűzéseket az Unió és tagállamai jogi és operatív előírásaival való összehangolás támogatásának céljából szakértelem átadása révén kell elérni, összhangban a 2008/944/KKBP közös állásponttal, különös tekintettel az uniós tagjelölt országokra.

(3) A projekttevékenységeket a hagyományos fegyverek és a kettős felhasználású termékek exportellenőrzése terén megvalósuló uniós segítségnyújtási projektekkel, valamint adott esetben az exportellenőrzés területén más adományozók által végrehajtott támogatási projektekkel komplementer módon és szinergiában kell végrehajtani.

([9]) A Tanács 2013/768/KKBP határozata (2013. december 16.) az Európai Biztonsági Stratégia keretében a fegyverkereskedelmi szerződés végrehajtásának támogatása céljával végzett uniós tevékenységekről (HL L 341., 2013.12.18., 56. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/768/oj).

([10]) A Tanács (KKBP) 2017/915 határozata (2017. május 29.) a Fegyverkereskedelmi Szerződés végrehajtásának támogatása érdekében végzett uniós tájékoztatási tevékenységekről (HL L 139., 2017.5.30., 38. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2017/915/oj).

([11]) A Tanács (KKBP) 2021/2309 határozata (2021. december 22.) a Fegyverkereskedelmi Szerződés végrehajtásának támogatása érdekében végzett uniós tájékoztatási tevékenységekről (HL L 461., 2021.12.27., 78. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/2309/oj).

(4) A projekt részletes leírását e határozat melléklete tartalmazza.

2. cikk

(1) E határozat végrehajtásáért az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője (a továbbiakban: a főképviselő) felelős.

(2) Az 1. cikkben említett projekt technikai végrehajtását a német Gazdasági és Exportellenőrzési Szövetségi Hivatal (Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle – BAFA, a továbbiakban: a BAFA) végzi.

(3) A BAFA a főképviselő felügyelete mellett látja el a feladatait. E célból a főképviselő megköti a szükséges megállapodásokat a BAFA-val.

3. cikk

(1) Az 1. cikkben említett uniós finanszírozású projekt végrehajtására szolgáló pénzügyi referenciaösszeg 2 100 000,00 EUR.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott referenciaösszegből finanszírozott kiadásokat az Unió költségvetésére vonatkozó eljárásokkal és szabályokkal összhangban kell kezelni.

(3) A (2) bekezdésben említett kiadások megfelelő kezelését a Bizottság felügyeli. E célból megköti a szükséges megállapodást a BAFA-val. Az említett megállapodásban elő kell írni, hogy a BAFA köteles biztosítani az uniós hozzájárulás láthatóságát, annak nagyságának megfelelően.

(4) A Bizottság e határozat hatálybalépését követően igyekszik mihamarabb megkötni a (3) bekezdésben említett megállapodást. A Bizottság tájékoztatja a Tanácsot az ennek folyamán felmerülő nehézségekről és a megállapodás megkötésének időpontjáról.

4. cikk

(1) A főképviselő a BAFA által készített féléves jelentések alapján beszámol a Tanácsnak e határozat végrehajtásáról.

(2) A Bizottság jelentést tesz az 1. cikkben említett projekt pénzügyi vonatkozásairól.

5. cikk

(1) Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

(2) Ez a határozat a 3. cikk (3) bekezdésében említett megállapodás megkötésének napját követő 36 hónap elteltével hatályát veszti. Ez a határozat azonban a hatálybalépésétől számított hat hónap elteltével veszti hatályát, ha ilyen megállapodás megkötésére az említett időtartamon belül nem kerül sor.

Kelt Brüsszelben, 2025. január 30-án.

a Tanács részéről

az elnök

A. SZŁAPKA

MELLÉKLET

A FEGYVERKIVITEL HATÉKONY ELLENŐRZÉSÉNEK ELŐMOZDÍTÁSÁRA VONATKOZÓ PROJEKT

1. Háttér, általános és konkrét célok

E határozat általános célja, hogy a 2008/944/KKBP közös álláspontthal összhangban előmozdítsa az elszámoltathatóságot és a felelősségvállalást a legális fegyverkereskedelem terén, hozzájárulva ezzel a béke, a biztonság és a stabilitás megerősítéséhez az Unióval szomszédos országokban. E határozat konkrét céljai: felelősebbé és átláthatóbbá tenni a hagyományos fegyverek nemzetközi kereskedelmét, és csökkenteni a fegyverek illetéktelen felhasználók kezébe jutásának kockázatát az EU és a tagállamok jogi és operatív előírásaival való összehangolás támogatására irányuló szakértelem átadása révén, külön hangsúlyt helyezve az uniós tagjelölt országokra és az EU szomszédságára.

A fellépésnek arra kell irányulnia, hogy a megcélzott országokban növelje a nemzeti fegyverkiviteli rendszerek hatékonyságát, mégpedig azzal, hogy előmozdítja ezekben az országokban a szükséges jogi, intézményi és egyéb releváns fejleményeket és változásokat, illetve ezen országoknak a 2008/944/KKBP közös álláspontnak való megfelelését, és ezzel támogassa a harmadik államoknak az uniós fegyverkivitel-ellenőrzési előírásokhoz (uniós vívmányokhoz) – így adott esetben többek között az ATT-hez – és az azok végrehajtása tekintetében bevált gyakorlatokhoz való igazodását. Az uniós tagjelölt országok tekintetében e fellépésnek arra kell irányulnia, hogy támogassa ezen országok uniós csatlakozási törekvéseit, valamint a csatlakozást megelőzően támogassa az Unióval és tagállamaival a fegyverkivitel ellenőrzése terén fennálló partnerségüket.

Mindezt úgy kell megvalósítani, hogy közben törekedni kell az Uniónak az ATT végrehajtását támogató, valamint a kettős felhasználású termékek exportellenőrzése terén folyamatban lévő segítségnyújtási projektjeivel való komplementaritásra és szinergiákra. Az e határozat szerinti kedvezményezettek köre nem lehet átfedésben az ATT-hez kapcsolódó uniós tájékoztatási projekt (a (KKBP) 2021/2309 tanácsi határozat és az azt felváltó határozat) hatálya alá tartozó kedvezményezettekkel, kivéve, ha erről a COARM-munkacsoport korábban megállapodott.

A fenti konkrét célok elérése érdekében az Uniónak továbbra is elő kell mozdítania a 2008/944/KKBP közös álláspont előírásait, a 2008/230/KKBP együttes fellépés, valamint a 2009/1012/KKBP, a 2012/711/KKBP, a (KKBP) 2015/2309, a (KKBP) 2018/101 , a (KKBP) 2020/1464 és a (KKBP) 2023/2539 tanácsi határozat, továbbá az ATT végrehajtása révén elért eredményekre építve. E célból segítséget kell nyújtani a kedvezményezett harmadik országoknak azon releváns jogalkotási, közigazgatási és intézményi intézkedések kidolgozásához, naprakésszé tételéhez és adott esetben végrehajtásához, amelyek támogatják a hagyományos fegyverek transzfere ellenőrzésének hatékony rendszerét.

Támogatást kell nyújtani az engedélyeket kiállító és a végrehajtásban részt vevő azon tisztviselők képzéséhez is, akik a fegyvertranszfer-ellenőrzés végrehajtásáért és érvényesítéséért felelnek, valamint azon nemzeti és regionális intézkedésekhez, amelyek előmozdítják a hagyományos fegyverek kivitelének átláthatóságát és megfelelő ellenőrzését. A fegyvertranszfer-ellenőrzésre vonatkozó jogszabályoknak és szabályozásoknak való megfelelés biztosítása érdekében továbbá elő kell mozdítani a kapcsolatépítést a magánszektorral (beleértve az iparágat, a kutatóintézeteket és a tudományos közösséget), különösen a belső megfelelési programokra összpontosítva.

Mivel a COARM-projekt partnerállamai technikai segítségnyújtási igényeik tekintetében különböző szakaszokban vannak, a projekt differenciált megközelítést fog alkalmazni a tájékoztatási tevékenységek megtervezésekor, figyelembe véve az egyes partnerországokkal folytatott együttműködés sajátos jellegét.

Ami az uniós tagjelölt státusszal rendelkező partnerországokat illeti, a projekt olyan testre szabott megközelítést kínál számukra a tájékoztatás tekintetében, amelyben nagyobb hangsúlyt kap az intézményi emlékezet kialakítása és az önfenntartó képesség, és amely adott esetben több támogatást kínál a fegyverkivitel ellenőrzésére vonatkozó uniós vívmányokhoz való igazodás tekintetében.

2. A végrehajtó ügynökség kiválasztása

E határozat végrehajtására a BAFA kap megbízást. A BAFA adott esetben partneri kapcsolatot fog kialakítani a tagállamok exportellenőrzési ügynökségeivel, releváns regionális és nemzetközi szervezetekkel, szellemi műhelyekkel, kutatóintézetekkel és nem kormányzati szervezetekkel.

A BAFA kiemelkedő tapasztalattal rendelkezik az exportellenőrzéssel kapcsolatos segítségnyújtás és tájékoztatási tevékenységek terén. E tapasztalatai a stratégiai exportellenőrzés valamennyi releváns területére, így a vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris vonatkozású, kettős felhasználású termékekre és katonai célú termékekre is kiterjednek. A BAFA az említett programok és tevékenységek révén mélyreható ismereteket szerzett az e tanácsi határozat hatálya alá tartozó országok legtöbbjének exportellenőrzési rendszeréről.

A fegyverkivitel ellenőrzésével kapcsolatos segítségnyújtás és tájékoztatás tekintetében a BAFA sikeresen teljesítette a 2009/1012/KKBP, a 2012/711/KKBP, a (KKBP) 2015/2309, a (KKBP) 2018/101, a (KKBP) 2020/1464 és a (KKBP) 2023/2539 határozat végrehajtását. A BAFA felel továbbá a 2013/768/KKBP, a (KKBP) 2017/915 és a (KKBP) 2021/2309 tanácsi határozat szerinti, az ATT végrehajtását támogató program technikai végrehajtásáért, csakúgy mint a kettős felhasználású termékek exportellenőrzése területén megvalósuló különböző uniós partnerközi projektek (EU P2P) technikai végrehajtásáért, részben az e tanácsi határozat hatálya alá tartozó országokkal megegyező partnerországok tekintetében.

A fentiekből következik, hogy a BAFA egyedülállóan kedvező helyzetben van ahhoz, hogy fel tudja mérni az azon országokban működő exportellenőrzési rendszerek erősségeit és hiányosságait, amelyek az e határozat szerinti tevékenységek kedvezményezettjei lesznek. Emellett a leginkább alkalmas arra is, hogy elősegítse a fegyverkiviteli ellenőrzéssel kapcsolatos különböző segítségnyújtási és tájékoztatási programok közötti szinergiákat, és elejét vegye a párhuzamos munkának. Ez különös relevanciával bír azon kedvezményezett országokra nézve, amelyek korábbi uniós együttműködési programok keretében támogatásban részesültek azzal a céllal, hogy a nemzeti fegyverkereskedelem-ellenőrzési rendszernek a nemzetközi előírásokkal és a legfrissebb fejleményekkel összhangban történő alkalmazása és naprakésszé tétele tekintetében megerősítsék helyi kapacitásaikat.

3. Koordináció az exportellenőrzés területén indított más uniós segítségnyújtási projektekkel

A kettős felhasználású termékek és a hagyományos fegyverek kivitelének ellenőrzése területén végzett korábbi európai uniós tájékoztatási tevékenységek tapasztalataira építve szinergiára és komplementaritásra kell törekedni. Adott esetben szinergiára lehet törekedni a KKBP-költségvetésből finanszírozott egyéb tevékenységekkel vagy a KKBP-költségvetéstől eltérő uniós pénzügyi eszközből finanszírozott, a kettős felhasználású termékek kivitelének ellenőrzésével kapcsolatos más tevékenységekkel is. Ennek során maradéktalanul tiszteletben kell tartani az adott uniós pénzügyi eszközök felhasználására meghatározott jogi és pénzügyi korlátokat.

4. Koordináció az exportellenőrzések területén más adományozói segítségnyújtási projektekkel

Adott esetben törekedni kell a szinergiára és a komplementaritásra az exportellenőrzéssel kapcsolatos tájékoztatás területén meglévő más adományozói segítségnyújtási projektekkel is. A szinergiák és az erőforrások lehető legjobb kihasználása és az átfedések elkerülése érdekében adott esetben eseti alapon koordinálni kell más adományozókkal.

5. A kedvezményezett országokkal kapcsolatos megközelítés

A projekt konkrét céljainak elérése érdekében azok a kedvezményezett országok, amelyek készek javítani a fegyverek kivitelének ellenőrzésére vonatkozó előírásaikat és gyakorlatukat, technikai segítségnyújtásban részesülnek. Az, hogy milyen segítségnyújtási tevékenységekre kerül sor, és mire terjed majd ki az együttműködés, az egyes kedvezményezett országok helyzetétől, különösen a következőktől függ majd:

— uniós tagjelölti státuszuk, valamint az, hogy az adott kedvezményezett ország hivatalos tagjelölt vagy potenciális tagjelölt-e;

— esetleges tagságuk a hagyományos fegyverek, valamint a kettős felhasználású termékek és technológiák transzferével kapcsolatos nemzetközi exportellenőrzési rendszerekben, vagy ilyen tagság iránti kérelmük;

— a hagyományos katonai felszerelések és technológiák kereskedelmével kapcsolatos kapacitásuk gyártóként, importőrként vagy kereskedési központként;

— a meglévő nemzeti exportellenőrzési rendszer fejlettségi szintje, különös tekintettel az Unió által finanszírozott, korábbi fegyverkivitel-ellenőrzési együttműködési programok keretében kapott támogatás nyomán megvalósult eredményekre; valamint

— az ATT-vel kapcsolatos álláspontjuk.

Az uniós tagjelölt országokkal folytatott együttműködést az alábbiakban ismertetett differenciált megközelítés és eszköztár szellemében kell alakítani. Az együttműködés – az uniós csatlakozási folyamat támogatása érdekében, az e tekintetében mért előrehaladás függvényében – mindenekelőtt a fegyverkivitel-ellenőrzés területére vonatkozó uniós vívmányokkal és a 2008/944/KKBP közös álláspontal való teljes összehangolás támogatására irányul majd. Ez többek között azt jelenti, hogy a kedvezményezett országokat képessé kell tenni az intézményi emlékezet kialakítására és az önfenntartásra; meg kell erősíteni azt a szerepet, amelyeket a kedvezményezettek töltenek be régiójukban és adott esetben más régiókban a tudás és szakértelem multiplikátoraként és forrásaként, és eközben továbbra is támogatni kell az uniós szakértőkkel való és a hasonló fejlettségi szintet elért országok (így a más exportellenőrzési projektekben részt vevő országok) közötti információcserét és együttműködést.

Ezeknek a partnerállamoknak továbbra is részt kell venniük a földrajzi régiójukon belüli regionális rendezvényeken, valamint az értékelő rendezvényeken. Ugyanakkor bizonyos számú célzott tevékenységre is sor fog kerülni, amelyek adott esetben mentorálási komponenst is magukban foglalnak.

6. Kedvezményezett országok

Az e határozat szerinti kedvezményezettek köre nem lehet átfedésben az ATT-hez kapcsolódó uniós tájékoztatási projekt (a (KKBP) 2021/2309 tanácsi határozat és az azt felváltó határozat) hatálya alá tartozó kedvezményezettekkel, kivéve, ha erről a COARM-munkacsoport megállapodott.

Az e határozat szerinti kedvezményezett országok a következők:

a) délkelet-európai országok (Albánia, Bosznia-Hercegovina, Észak-macedón Köztársaság, Montenegró, Szerbia és Koszovó (*));

b) az európai szomszédságpolitika kelet-európai és kaukázusi országai (Azerbajdzsán, Belarusz (**), Grúzia, Moldovai Köztársaság, Örményország);

c) az európai szomszédságpolitika észak-afrikai, mediterrán és déli szomszédsági országai (Algéria, Egyiptom, Marokkó, Tunézia, Jordánia és Libanon);

d) közép-ázsiai országok (Kazahsztán, Tádzsikisztán, Üzbegisztán, Kirgizisztán, Türkmenisztán és Mongólia);

e) Ukrajna.

6.1. Ezek közül a kedvezményezett országok közül jelenleg uniós tagjelölt országok:

Albánia, Bosznia-Hercegovina, az Észak-macedón Köztársaság, Grúzia, a Moldovai Köztársaság, Montenegró, Szerbia és Ukrajna.

E csoport számára a projekt a 7.2. szakaszban leírt, kifejezetten erre a célra tervezett tevékenységeket valósítja meg.

6.2. A kedvezményezett országok jegyzékének módosítása

A COARM-munkacsoport kivételes esetekben és a végrehajtó ügynökséggel folytatott konzultációt követően határozhat úgy, hogy további országokat vesz fel a kedvezményezettek jegyzékébe. A módosításokat hivatalos formában, a munkacsoport elnökén keresztül kell továbbítani a BAFA és az Unió között.

7. A tevékenységek leírása

7.1. Különleges technikai segítségnyújtást igénylő országokra irányuló tevékenységek

7.1.1. Egyéni és távoli segítségnyújtás

A projekt műhelytalálkozók formájában valósul majd meg, amelyek az egyes kedvezményezett országok részére – amennyiben ezt kérik – segítséget nyújtanak a nemzeti szinten különös aggodalomra okot adó területeken. A műhelytalálkozókon részt vesznek majd a kedvezményezett országok állami – többek között kormányzati, az engedélyeket kiállító és a végrehajtásban részt vevő – tisztviselői. A kedvezményezett országok és a tagállamok szakértőinek pontos igényeitől és rendelkezésre állásától függően az események általában kétnaposak lesznek. Szükség szerint online is szervezhetők tevékenységek.

Az egyéni segítségnyújtást szolgáló műhelytalálkozókra mindenekelőtt a kedvezményezett országok kérésére fog sor kerülni. E találkozók célja a valamely kedvezményezett ország által felvetett, a fegyverkivitel ellenőrzésével kapcsolatos konkrét kérdés megvitatása. E műhelytalálkozók egyéb kérdések mellett célzott nemzeti kapacitásépítési intézkedésekkel, az iparág (így többek között a kutatóintézetek vagy a tudományos közösség) tájékoztatásával, valamint a fegyverkivitel-ellenőrzés területére irányuló nemzeti képzési stratégiákkal foglalkozhatnak.

Ezen kívül távoli segítségnyújtás formájában adott esetben egyéni támogatásra (pl. jogi felülvizsgálatokra, konkrét ügyekkel kapcsolatos konzultációra, így többek között valamely adott áru műszaki minősítéséhez nyújtott támogatásra stb.) is sor kerülhet.

(*) *Ez a megnevezés nem érinti a jogállással kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az 1244/1999 sz. ENSZ BT-határozattal és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével.*

(**) *Belarusz részvétele továbbra is fel van függesztve.*

A találkozókon a tagállamok nemzeti közigazgatásaiban dolgozó szakértők (beleértve a korábbi tisztviselőket is), a 2008/944/KKBP közös álláspontho z csatlakozott országok képviselői, valamint a magánszektor képviselői fogják megosztani a szakértelmüket. Az uniós tagjelölt státusszal rendelkező kedvezményezett országok azon képviselői, akik erre a (KKBP) 2020/1464 határozat, a (KKBP) 2023/2539 határozat vagy ezen KKBP-határozat keretében képzésben részesültek, adott esetben regionális szakértőként járhatnak el, és adott esetben e projekt keretében szakértelmüket más kedvezményezett országok rendelkezésére bocsáthatják.

7.1.2. Többoldalú tevékenységek és tudáscsere

A projekt olyan többoldalú tevékenységek formájában fog megvalósulni, amelyekben legalább két, valamilyen közös érdekű kérdésben érdekelt kedvezményezett ország vesz részt az e konkrét kérdéssel kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok és nemzeti megközelítések megosztása céljából. E tevékenységek megszervezésére e határozat kedvezményezett országaiban, valamely tagállamban vagy online kerülhet sor.

7.2. Az uniós tagjelölt országokra vonatkozó tevékenységek

7.2.1. Oktatók képzése

A projekt keretében legfeljebb két, az oktatók képzését célzó tanfolyamra kerül sor, amelyek a BAFA által alkalmazott, az oktatók képzésén alapuló megközelítés folyamatos alkalmazására építve további támogatást jelentenek a saját nemzeti kapacitás kiépítéséhez. Az e képzés során fejlesztett készségek kiterjednek majd többek között a didaktikai ismeretekre, a tudástranszferre és az intézményi emlékezettel kapcsolatos specifikus képzésre. Az e határozatban ismertetett tevékenységek végrehajtása során a képzésben részt vett oktatókat tovább kell támogatni, és ösztönözni kell őket arra, hogy nemzeti, regionális, régiók közötti és nemzetközi szinten az ismeretek és a szakértelem multiplikátoraiként vagy ismereteket és szakértelmet biztosító félként vegyenek részt a tevékenységekben. Így e kedvezményezett országok támogatást kapnak ahhoz is, hogy kevésbé támaszkodjanak az egyéni segítségnyújtásra, és önállóbbá váljanak a stratégiai kereskedelmi ellenőrzések nemzeti és regionális végrehajtása során. Adott esetben a projektben részt vevő, a 6.1. pontban nem említett további kedvezményezett országok számára is fel lehet ajánlani, hogy szükség szerint és az igényeiknek megfelelően részt vegyenek az egyik vagy mindkét képzésen.

7.2.2. A partnerek közötti látogatások

A projekt támogatni fogja a legalább két olyan kedvezményezett ország részvételével zajló, partnerek közötti látogatások szervezését, amelyek vagy uniós tagjelölt országok, vagy amelyekben már elvégeztek legalább egy, az oktatók képzését célzó tanfolyamot. Ezeket a tevékenységeket úgy kell kialakítani, hogy lehetővé tegyék a résztvevők számára az oktatók képzését célzó tanfolyamok során elsajátított készségek hasznosítását, és lehetőséget biztosítsanak számukra arra, hogy megosszák mind egymással, mind pedig más partnerországokkal azokat a tapasztalatokat és eredményeket, amelyeket országuk a fegyverkivitel-ellenőrzéssel kapcsolatos kapacitásépítés terén szerzett. A látogatás tartalmát a fogadó partnerországok dolgozzák ki, a végrehajtó ügynökség által nyújtott visszajelzések és főként logisztikai támogatás mellett.

7.3.2. Intézményi kapacitásépítési intézkedések

A projekt abban is támogatni fogja azokat a kedvezményezett országokat, amelyekben már elvégeztek legalább egy, az oktatók képzését célzó tanfolyamot, hogy maguk szervezzenek és hajtsanak végre nemzeti képzési és tájékoztatási tevékenységeket. Ez magában foglalhatja egyéb intézkedések mellett az iparág vagy a tudományos közösség számára nyújtott tájékoztatást, valamint az engedélyező vagy vámtisztviselők képzését. A képzés és a tevékenységek tartalmát maguk a kedvezményezett országok dolgozzák ki, amihez a végrehajtó ügynökség mentori elemeket és adott esetben kiegészítő szakértelmet biztosít, a 7.1.1. pontban leírtak szerint.

7.4.2. Nemzeti és többoldalú tevékenységek

A projekt keretében nemzeti és többoldalú tevékenységekre kerül sor a 7.1.1. pontban ismertetett formában és az abban foglaltak szerint biztosított szakértelem mellett, de ebben az esetben a tevékenységek kifejezetten arra irányulnak, hogy támogatást nyújtsanak az uniós tagjelölt országok számára a fegyverkivitel-ellenőrzésére vonatkozó uniós vívmányokkal való szorosabb összehangolás terén.

7.5.2. Közös konferenciák

Ez a projekt az összes uniós tagjelölt ország vonatkozásában támogatja a közös konferenciákat. Ezek a konferenciák fórumot biztosítanak a magas szintű megbeszélésekhez, az információcseréhez, valamint a képzési lehetőségeket illetően. A találkozókon a tagállamok nemzeti közigazgatásaiban dolgozó szakértők (beleértve a korábbi tisztviselőket is), a 2008/944/KKBP közös álláspontho z csatlakozott országok képviselői, valamint a magánszektor képviselői fogják megosztani a szakértelmüket.

Adott esetben a projektben részt vevő, a 6.1. pontban nem említett további kedvezményezett országok is meghívást kaphatnak.

7.3. Az összes partnerországra vonatkozó tevékenységek

7.3.1. Regionális műhelytalálkozók

A projekt keretében kétnapos regionális/régiók közötti műhelytalálkozókra kerül majd sor, amelyek során elméleti és gyakorlati képzés zajlik majd, valamint alkalom lesz a párbeszédre és az információcserére, többek között a hagyományos fegyverek kivitelének ellenőrzése szempontjából releváns területeket érintő regionális megközelítések megszilárdítása céljából.

A műhelytalálkozók résztvevői között lesznek a kedvezményezett országok kormányzati tisztviselői. Adott esetben többek között a nemzeti parlamentek, az iparág és a civil társadalom képviselőit is meg lehet hívni. A 7.1.1. pontban meghatározottak szerint a szakértők biztosítják a képzési szakértelmet.

A műhelytalálkozók valamely kedvezményezett országban vagy egy másik országban is rendezhetők, és azokra szükség szerint személyes, online vagy hibrid (a személyes részvételt és az online részvételt ötvöző) rendezvényként is sor kerülhet.

7.3.2. Végső értékelő rendezvény

Az e határozat szerinti tevékenységek hatásának értékelése és áttekintése érdekében online vagy hibrid formátumban megrendezésre kerül majd egy végső értékelő rendezvény. A végső értékelő rendezvény valamennyi kedvezményezett ország részvételével zajlik. Amennyiben megvalósítható, az eseményre a COARM-munkacsoport brüsszeli ülésével párhuzamosan kerül sor, lehetőséget kínálva a tagállamok képviselőinek széles körű személyes részvételére.

8. Projekteredmények és végrehajtási mutatók

A projekt eredményeinek értékelése során a következőket kell figyelembe venni:

8.1. A kedvezményezett országok egyéni értékelése

2026 februárjától kezdődően a BAFA minden évben az Európai Külügyi Szolgálat és a Bizottság rendelkezésére bocsátja a végrehajtás terén elért eredményekről szóló, az egyes kedvezményezett országokra vonatkozó aktualizált jelentéseket. A jelentések összefoglalják a határozat által lefedett időszakban az adott kedvezményezett országban végzett tevékenységeket, valamint értékelik és ismertetik, hogy a BAFA rendelkezésére álló – köztük adott esetben a 8.2. pontban felsorolt – információk alapján a kedvezményezett ország milyen kapacitással rendelkezik a fegyvertranszfer-ellenőrzés területén.

8.2. Hatásvizsgálat és a jelentésekben feltüntetendő információk

Az e határozatban foglalt fellépés keretében végzett tevékenységeknek a kedvezményezett országokra gyakorolt hatását a fellépés végrehajtása után, legkésőbb hat hónappal azt követően értékelni kell, hogy a határozat hatályát veszti. A hatásvizsgálatot a BAFA fogja elvégezni az Európai Külügyi Szolgálattal, beleértve adott esetben a kedvezményezett országokhoz akkreditált uniós képviseletekkel, valamint más releváns szereplőkkel együttműködésben.

E célból a 8.1. pontban említett jelentésekben a következő információkat kell feltüntetni az elért eredmények értékeléséhez:

— az EU közös katonai listáján szereplő technológia és felszerelések kivitelének ellenőrzésére szolgáló export-ellenőrzési rendszer és jogszabályok rendelkezésre állása és működése;

— az exportengedély-kérelmeknek a 2008/944/KKBP közös álláspontban meghatározott kritériumok alapján, eseti alapon való elbírálásához szükséges kapacitás;

— az ellenőrzés hatóköre (beleértve a kivitelt; a brókertevékenységeket, a tranzitot és átrakodást, illetve az immateriális szoftver- és technológiaátadást);

— információcsere (az exportengedélyekről és az elutasításokról) más államokkal;

— a végső rendeltetési hely/végfelhasználói igazolás ellenőrzése a kérelmek elbírálásakor;

— a katonai technológia és felszerelések kiviteléről szóló éves jelentés és egyéb jelentések közzététele (pl. ENSZ-nyilvántartás, az ATT keretében való éves jelentéstétel, Wassenaari Megállapodás, EBESZ és a nemzeti parlamenteknek szóló jelentések);

— információk a végrehajtás konkrét eseteiről, amennyiben ilyenek rendelkezésre állnak,

— a kedvezményezett ország csatlakozni szándékozik-e vagy hivatalosan csatlakozott-e a 2008/944/KKBP közös álláspontho z.

9. Az Unió láthatósága

A BAFA megfelelő intézkedéseket fog hozni annak közismertté tétele érdekében, hogy a tevékenységet az Unió finanszírozza. Ezen intézkedéseket az Európai Bizottság által közzétett, az Unió külső tevékenységére vonatkozó kommunikációs és láthatósági kézikönyvvel összhangban fogja végrehajtani. A BAFA ezáltal biztosítani fogja az uniós hozzájárulás láthatóságát megfelelő imázsépítés és népszerűsítés útján, hangsúlyozva az Unió szerepét, valamint ráirányítva a figyelmet e határozat okaira, az e határozathoz nyújtott uniós támogatásra és e támogatás eredményeire. A releváns uniós iránymutatásokkal összhangban a projekt során előállított anyagokon jól láthatóan fel fogják tüntetni az uniós zászlót, valamint az „EU P2P exportellenőrzési program” logóját is. Az uniós delegációkat be kell vonni a harmadik országokban tartott rendezvényekbe a politikai nyomon követés és a láthatóság fokozása érdekében.

Mivel a tervezett tevékenységek léptékük és jellegük tekintetében meglehetősen különböznek egymástól, számos különféle promóciós eszközt lehet felhasználni – azok rendelkezésre állásától és alkalmasságától függően –, így a hagyományos médiát, honlapokat, a közösségi médiát, tájékoztató és promóciós anyagokat (beleértve az infografikákat, szórólapokat, hírleveleket, sajtóközleményeket és adott esetben más eszközöket) is. A projekt keretében beszerzett kiadványokon és nyilvános rendezvényeken is megfelelően fel kell tüntetni a támogató kilétét.

10. Időtartam

A projekt becsült teljes időtartama 36 hónap lesz.